

OHUTU MÄNGUASI

=KINDEL LÕBU LASTELE

Baltic Sea Network
Product Safety

KELLELE ME ADRESSEERITUD OLEME?

Voldik on adresseeritud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes tahavad mänguasju Euroopa Ühenduse turule lasta. Maaletoojad ja tarbijad võivad kasutada seda informatsiooni, et vältida ohtlike mänguasjade müümist või ostmist.

MIS ON MÄNGUASI?

Mänguasi on toode või materjal, mis on kavandatud või otseselt mõeldud kasutamiseks lastele kuni 14 eluaastat.

Mõni toode võib välja näha nagu mänguasi aga siiski ei ole seda. Näiteks dekoratsioonid, jõulukaunistused, kollektsionääridele mõeldud tooted – näiteid vaata ka Nõukogu direktiivi 88/378/EEC lisast¹.

MIDA TÄHENDAB OHUTU MÄNGUASI?

TOOTJA ÜLDINE VASTUTUS

Tootja peab mänguasja tootmisel arvesse võtma põhilisi ohutusnõudeid, mida on kirjeldatud Nõukogu direktiivis 88/378/EEC mänguasjade ohutust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta² ning rahvuslikus seadusandluses, millega on direktiivi nõuded üle võetud³.

Tootja peab läbi viima analüüsid keemiliste, füüsiliste, mehaaniliste ja elektriliste riskide, süttivuse, hügieenilisuse ja radioaktiivsuse ohtude kohta,

mida mänguasi võib kätkeada ja hindama nende ohtude potentsiaalset avaldumist ning välja andma sellekohase tehnilise dokumendi.

Tootja poolt välja antud tehnilised dokumendid peavad sisaldama kõiki asjakohaseid andmeid ja üksikasju veendumaks, et mänguasi vastab peamistele asjakohastele nõuetele.

On kaks võimalust, mille alusel võib eeldada, et mänguasi vastab ohutusnõuetele:

1. mänguasi on kavandatud ja valmistatud vastavalt mänguasja ohutust käsitlevatele harmoneeritud standarditele (avaldatud Euroopa Liidu Ametlikus Teatajas) – peamiselt EN 71 (mänguasjad) või EN 62115:2005 (elektrilised mänguasjad) või
2. mänguasjale on teostatud tüübikatsetused (st sõltumatu kolmas osapool katsetab mänguasja).

Tootja võib valida, kumba viisi ta kasutab. Tüübikatsetused viiakse läbi volitatud asutuse poolt (akrediteeritud katselabor), kes on tunnustatud Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide poolt.

¹ EUR-lex, Euroopa Liidu Teataja, L 187, 16.07.1988, lisa I

² EUR-lex, Euroopa Liidu Teataja, L 187, 16.07.1988, p.1.

³ Nõukogu Direktiiv 88/378/EEC (03.05.1988), mis käsitleb mänguasjade ohutusnõuete ühtlustamist liikmesriikide seadusandlusesse asendatakse Nõukogu Direktiiviga 2009/48/EC (18.06.2009) mänguasjade ohutuse kohta alates 20. juulist 2011.a (EUR-lex Euroopa Liidu Teataja, L 170, 30.06.2009).

MÄNGUASJA TURULE LASKNUD ETTEVÕTJA ÜLDINE VASTUTUS

Tootja, importija või tootja volitatud esindaja peab mänguasjale või selle pakendile paigutama identifitseerimist võimaldava teabe (nimi ja aadress, mudeli number, kui see on olemas, EAN-kood jne). Nii on teada, kes vastutab antud mänguasja eest.

Enne mänguasja turule laskmist peab importija kontrollima, et tootja on läbi viinud nõuetele vastavuse tõendamise protseduurid. Vastavusdeklaratsioon ja muud tehnilised dokumendid peavad olema kättesaadavad kõigile turustusahela osalistele k.a müüjale.

Kui mänguasja tehakse turul kättesaadavaks, peavad levitajad käituma vastavalt seaduses sätestatud nõuetele. Turustusahela liikmed on kohustatud üksteisega tegema koostööd kui mänguasja osutub ohtlikuks. Nad peavad informeerima viivitamatult nii üksteist kui ka vastutavat turujärelevalveasutust. Vastav teavitamise vorm on saadaval Euroopa Komisjoni veebilehel:

http://ec.europa.eu/consumers/publications/index_en.htm

⁴. Palun pane tähele, et rohkem kitsendavaid nõudeid on sätestatud alla 3-aastaste laste mänguasjadele.

⁵. CEN raport CR 14379 „Mänguasjade klassifitseerimine“ annab juhiseid sobitamaks mänguasja omadusi lapse eaga. →

MÄRGISTUS JA HOIATUSED, MIS KINNITAVAD MÄNGUASJA OHUTUST

Kui mänguasja on turul kättesaadavaks tehtud, siis peab see kandma CE-vastavusmärgist, mida võib vaadelda kui mänguasja passi läbi Euroopa Ühenduse ning mis näitab, et toode vastab peamistele asjakohastele nõudmistele.

Mänguasjal olevad hoiatused, juhendid ja muu informatsioon peavad olema selles keeles, kus seda levitatakse ehk siis Eestis eesti keeles⁴. Mänguasja, mis ei ole mõeldud alla 3-aastastele lastele, kuid mis võib olla neile ohtlik, peab kandma hoiatust:

„Mittesobilik alla 3-aastastele lastele“ või graafilist sümbolit koos lühikese ohukirjeldusega. Sellist hoiatust ei nõuta mänguasjadele, mis ilmselgelt ei ole mõeldud alla 3-aastastele lastele:

Juhime tähelepanu asjaolule, et iga mänguasja, mis mõistuspäraselt on sobilik alla 3-aastastele lastele, peab olema kooskõlas asjakohaste õigusaktidega. Sellise mänguasja märgistamine teabega:

„Mittesobilik alla 3-aastastele lastele“ ei ole õige ning ei vabasta nõuete täitmisest⁵.

MÕNED ÜLDISED AGA TÄHTSAD NÕUDED OLENEMATA LAPSE VANUSEST

- Mänguasi peab olema disainitud ja toodetud nii, et see ei tekitaks füüsilisi vigastusi mänguasja kasutajatele ega kolmandatele isikutele.
- Mänguasja, mis on mõeldud lastele, kes ei suuda veel ilma kõrvalise abita istuda, kuju ja suurus ei tohi olla selline, et laps jääks sinna kinni.
- Mänguasi peab olema disainitud ja toodetud nii, et see vastaks hügieeni ja puhtuse nõuetele.
- Mänguasja ja selle osade mõõtmed peavad olema sellised, et oleks välditud nende hingamisteedesse sattumine, allaneelamine või lapse kehaõõnsustesse kinnijäämine.
- Mänguasjal ei tohi olla ligipääsetavaid klaasist või portselanist osasid.
- Mänguasi, mis tekitab suure tugevusega heliimpulsse, või selle pakend peab kandma järgmist hoiatust:
„Hoiatus! Mitte kasutada kõrva läheduses!
Ebaõige kasutamine võib kahjustada kuulmist.“
- Mänguasjad, mis sisaldavad kütteelementi, peavad olema konstrueeritud nii, et ühegi ligipääsetava pinna maksimaalne temperatuur ei põhjustaks puudutamisel põletust.
- Mänguasi ei tohi moodustada tuleohtlikke ühendeid lapse keskkonnas.
- Elektrilised mänguasjad ei tohi olla võimsusega üle 24 voldi ja sellise mänguasja kiirus ei tohi olla üle 8 km tunnis.
- Mänguvahendid nagu kiigid ja liumäed, peavad kandma infot: „Ainult koduseks kasutamiseks“, lisaks peab olema täpsustatud, kas mänguasi on mõeldud kasutamiseks sise- või välitingimustes, lisatud peab olema ka paigaldamise juhend.
- Mänguasi ei tohi sisaldada radioaktiivseid elemente või ühendeid sellisel kujul ja kogustes,

mis võiks kahjustada lapse tervist.

SOOVISTUSED VÄIKESTELE LEVITAJATELE (JAEKAUPMEESTELE)

MIDA VAADATA:

- tee kindlaks, kas tootel või selle pakendil on CE-vastavusmärgis
- pea meeles, et just väikesed lapsed on eriti ohustatud lämbumaks väikeste osade tõttu
- on mitmeid asju, mida sa saad kontrollida mänguasja juures:

- teravad servad
- peidetud orad
- rattad, kummid ja muud väikesed osad peavad olema kinnitatud turvaliselt mänguasja külge
- õmblused peavad olema korrektsed: kui õmblused on lahti ja täitematerjal on kättesaadav, siis laps võib sellest lämbuda
- järeleveetava mänguasja nõör peab olema vahemalt 1,5 mm läbimõduga
- mänguasjal ei tohi olla avasid ega pragusid, kuhu laps saaks oma näpud torgata ja vigastada end mänguasja sees olevate liikuvate detailidega
- mänguasi ei tohi olla rabadast plastikust, mis võib puruneda väikesteks teravateks tükkideks
- kokkukäivate mehhanismide puhul tuleks jälgida, kas laste näpud võivad sinna vahele jääda

MUU VAJALIKU INFORMATSIOONI JA LINGID PARTNERITE KOHTA LEIATE INGLISKEELSE VERSIOONI TAGAKÜLJELT.

TURULT LEITUD OHTLIKUD TOOTED JA KASULIKKE LINKE

Igal reedel avaldab Euroopa Komisjon nädalaülevaate ohtlikest toodetest, millest on raporteerinud liikmesriikide turujärelevalveasutused (RAPEXi ohuteated).

http://ec.europa.eu/consumers/dyner/rapex/rapex_archives_en.cfm

RAPEX on Euroopa Liidu ohtlikest kaupadest teavitamise süsteem. See tagab kiire infovahetuse liikmesriikide ja Komisjoni vahel, et vajadusel kasutusele võtta ennetavad abinõud või keelata toode, mis on ohtlik tarbijate tervisele ja elule. Samuti on RAPEXis kajastatud meetmed, mida on rakendanud järelevalveasutus või mis on võetud tootja või levitaja poolt vabatahtlikult ohtliku toote turult kõrvaldamiseks.

http://ec.europa.eu/consumers/index_en.htm

– Euroopa Komisjoni veebileht

<http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>

<http://www.newapproach.org/>

– Nando (New Approach Notified and Designated Organisations) infosüsteem

MÄNGUASJA OHUTUST KÄSITLEVAD ÕIGUSAKTID:

1. Toote ohutuse seadus

2. Mänguasja ohutusnõuded ja nõuetele vastavuse tõendamise kord (Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 2004. a määrus nr 355)

JÄRELEVALVET MÄNGUASJADE OHUTUSE ÜLE EESTIS TEOSTAVAD:

TARBIJAKAITSEAMET

Tarbijakaitseamet

Kiriku 4

15071 Tallinn, ESTONIA

tel: +3726201700

faks: +3726201701

e-mail: info@tka.riik.ee

www.tka.riik.ee

TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET ESTONIAN TECHNICAL SURVEILLANCE AUTHORITY

Tehnilise Järelevalve Amet

(elektrilised mänguasjad)

Sõle 23A

10614 Tallinn, ESTONIA

tel: +3726672000

faks: +3726672001

e-mail: info@tja.ee

www.tja.ee

Terviseamet

Paldiski mnt 81, 15027 Tallinn, ESTONIA

tel: +3726943500

faks: +3726943501

www.terviseamet.ee

Tolliamet (kolmandatest riikidest

imporditud mänguasjade tollikontroll)

Narva mnt 9j, 15176 Tallinn, ESTONIA

tel: +3726762700

faks: +3726762709

e-mail: info@emta.ee

www.emta.ee

